

باسمه تعالی

بارش افکار و نقش آن در پردازش ایده های نو

(مدیریت دانش)

تهیه کننده: مهدی کارگر

زیر نظر واحد آموزش ضمن خدمت

مرکز آموزشی درمانی ابن سینا

آدرس: شیراز - چهار راه حافظیه - خیابان حافظ - جنب بوستان

سیزده آبان - بیمارستان ابن سینا

تلفن گویا: 4-07132289601

سایت: <http://ebnesina.sums.ac.ir/>

چندین دهه است که انسانها برای تولید ایده و یافتن راهکارهای خلاقانه جهت رفع مشکلات از تکنیک بارش افکار استفاده می کنند. مدیر ارشد تبلیغات مدیسون اونیو با نام الکس اوزبورن این رویکرد را توسعه داد و در کتابی با نام "تخیل عملی" در سال 1953 آن را منتشر نمود. از آن به بعد محققان اصلاحات فراوانی در تکنیک اصلی ایجاد کردند.

بارش افکار ترکیبی از رویکردی غیررسمی و ملایم توأم با تفکر جانبی برای رفع مشکل است. به افراد کمک می کند که در ابتدای کار هر چه فکر و ایده دارند، ابراز نمایند. گرچه مسخره به نظر برسند. برخی از این ایده ها راهکارهای خلاقانه برای رفع مشکلات هستند و برخی دیگر جرقه ای برای تولید ایده های بیشتر می باشند. این تکنیک به افراد کمک می کند فراتر از روش های نرمال فکر کردن شان بروند.

کاربرد

- توانمندسازی نیروی انسانی و آموزش
- اولویت بندی مسائل و مشکلات (افزایش تولید، کاهش هزینه ها، افزایش کیفیت، انگیزه، فروش و...)
- انتخاب بهترین راه حل
- افزایش قدرت ابتکار و خلاقیت در نیروی انسانی
- افزایش انگیزه در کارکنان
- ایجاد کار تیمی و مدیریت مشارکتی
- بدست آوردن ایده های بزرگ

بارش افکار یکی از موثرترین روش ها برای زمانی است که می خواهیم تعداد زیادی ایده را از افراد گروه در زمانی کوتاه داشته باشیم.

قواعد بارش افکار):

- عدم انتقاد به ایده ها
- ارایه تعداد زیادی ایده
- ساختن ایده بر اساس نظرات اعلام شده
- تشویق به ارایه ایده های عجیب و غلو شده

روش کار

1. موضوع یا مساله به صورت شفاف و مشخص توسط تسهیل گر بیان می شود.
2. قواعد تکنیک شرح داده می شود.
3. نظرات و ایده های شرکت کنندگان مطرح می شود (این بخش بنا به شرایط، تعداد مخاطبان و هدف می تواند به روش های مختلفی صورت بگیرد.
4. کلیه نظرات شرکت کنندگان توسط تسهیلگر و یا کمک تسهیل گر ثبت می گردد.
5. تسهیل گر اجازه ندارد ایده را پیشنهاد بدهد مگر آنکه خیلی ضروری و حیاتی باشد که در آن صورت بایستی در ابتدا از گروه اجازه بگیرد.
6. چندین مرتبه بارش افکار را انجام دهید تا بیشترین ایده را جمع آوری نمایید، حتی می توانید زمان استراحتی

- بصری باشید؛ از نشانگرهای رنگی استفاده کنید. افکارتان را روی تخته یا دیوار بچسبانید تا بقیه آن را ببینند و تجسم کنند.
- از کمیت‌ها استفاده کنید. برای هر جلسه هدفی در نظر بگیرید و به آن متعهد بمانید. مثلاً سعی کنید برای جلسه ۶۰ دقیقه‌ای ۱۰۰ ایده بیافرینید.

References: 1-<https://zehn.ir/blog>

2-<http://mehrefazilat.ir>

شناسنامه پمفلت آموزشی	
موضوع	بارش افکار و نقش آن در پردازش ایده های نو
تهیه کننده	مهدی کارگر
سمت	کارشناس آموزش سلامت و دبیر کمیته مدیریت دانش
تأیید کننده	دکتر ابراهیم مقیمی
تاریخ تهیه	تیر ماه 1401

مشکل را در جلسه مطرح کنید و به همه فرصت دهید که در ده دقیقه همه طرح‌های پیشنهادی خود را ارائه کنند. سعی کنید در کنار جلسه از ابزارهای نقشه ذهنی یا هر ابزاری که توانایی توضیح بصری راه‌حل را افزایش دهد هم استفاده کنید تا همگی اعضا بتوانند طرح خود را به خوبی توضیح دهند.

ایده‌ها را جمع و دسته‌بندی کنید. از اعضا بخواهید که نظراتشان را درباره هر ایده بیان کنند. تلاش کنید تا مشارکت را افزایش دهید و مطمئن شوید که همه اعضا در جلسه مشارکت فعال دارند.

پس از بحث درباره ایده، نوبت به امتیازدهی می‌رسد. درنهایت به بهترین ایده‌ها امتیاز دهید و با جمع‌بندی و نتیجه‌گیری، جلسه را به پایان برسانید.

قوانین بارش فکری

- قضاوت کردن ایده‌ها را به تعویق بیندازید. در اتمسفر خلاق، هیچ‌کس دیگری را قضاوت نمی‌کند؛ بلکه اعضا اجازه می‌دهند ایده‌ها جریان پیدا کنند تا باقی افراد بتوانند ایده‌های عالی بسازند.
- ایده‌های خارج از چارچوب را تشویق کنید و به آن‌ها بها بدهید.
- از فکر یکدیگر استفاده کنید و از آن‌ها الهام بگیرید. این کار کمک می‌کند تا ایده‌های نو بسازید.
- روی موضوع متمرکز بمانید و از هدف دور نشوید.
- حرف یکدیگر را قطع نکنید و تلاش کنید تا در یک زمان خاص، فقط یک مکالمه جریان پیدا کند.

ما بین انجام فعالیت در نظر بگیرد و پس از آن فعالیت را ادامه دهید.

7. ایده‌های جمع‌آوری شده را با کمک مخاطبان دسته‌بندی و اولویت‌بندی نمایید.

مثالی از روش بارش فکری

فرض کنید که مدیر تیم طراحی یک موسسه هستید. به علت پاندمی کرونا، همه جلسات به صورت دورکاری تشکیل می‌شود و قرار است که با اعضای تیم درباره روش افزایش بازدید سایت و طراحی جدید آن مشورت کنید.

اگر بخواهید با روش بارش فکری کار را پیش ببرید، باید مراحل زیر را دنبال کنید:

شرح دقیق مسئله و اعلام آن به اعضای تیم :

چطور می‌توانیم مشکل بازدید پایین سایت را حل کنیم؟

این سوال را به همراه زمان دقیق جلسه آنلاین برای اعضا ایمیل کنید و از آن‌ها بخواهید که قبل از جلسه به موضوع فکر کنند. اگر تیم شما چندان بزرگ نیست، از دیگر اعضا که با تیم طراحی در ارتباط هستند هم بخواهید که در جلسه شرکت کنند. کپی رایت، اعضای تیم دیجیتال مارکتینگ و طراح محصول می‌توانند از دیگر کسانی باشند که در جلسه حضور دارند.

جلسه را در محیطی آرام و به دور از دفتر کار شکل دهید. سعی کنید از نرم‌افزاری برای جلسه استفاده کنید که استفاده از آن برای همه اعضا راحت باشد. مطمئن شوید که همه شرکت‌کنندگان از لحاظ روانی در وضعیت مناسبی هستند و مشکل خاصی ندارند.